

Súd: Krajský súd Prešov
Spisová značka: 17Co/16/2016
Identifikačné číslo súdneho spisu: 8315214095
Dátum vydania rozhodnutia: 04. 02. 2016
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: JUDr. Jana Burešová
ECLI: ECLI:SK:KSPO:2016:8315214095.1

Uznesenie

Krajský súd v Prešove v právnej veci navrhovateľky A. C., rod. H., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX/XX, XXX XX C. F. B., proti odporcovi E. C., nar. XX.XX.XXXX, bytom C. XXX/XX, XXX XX C. F. B., zast. advokátkou JUDr. Annou Drugdovou, so sídlom Nám. slobody 25, 066 01 Humenné, o návrhu na vydanie predbežného opatrenia, o odvolaní odporcu proti uzneseniu Okresného súdu Humenné č. k. 12C 497/2015-12 zo dňa 18. 12. 2015 jednohlasne takto

rozhodol:

P o t v r d z u j e uznesenie súdu prvého stupňa okrem výroku o zastavení konania v období od 17. 12. 2015 do 31. 12. 2015.

odôvodnenie:

Napadnutým uznesením prvostupňový súd nariadil odporcovi, aby počnúc dňom 01.01.2016 dočasne nevstupoval do rodinného domu č. XXX, na C. ulici č. XXX/XX v obci C. F. B., postaveného na parcele KN-C 2117/320, zapísaného na LV č. XXXX kat. územie C. F. B. a na parcely KN-C 2117/320 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 105 m² a KN-C 2117/168 - ostatné plochy o výmere 595 m², zapísané na LV č. XXXX kat. územie C. F. B., a to až do právoplatného skončenia konania o vylúčenie užívacieho práva odporcu k rodinnému domu vedeného na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 15C/524/2015.

Prvostupňový súd návrh na vydanie predbežného opatrenia, aby odporca dočasne nevstupoval do rodinného domu č. XXX, na C. ulici č. XXX/XX v obci C. F. B., postaveného na parcele KN-C 2117/320, zapísaného na LV č. XXXX kat. územie C. F. B. a na parcely KN-C 2117/320 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 105 m² a KN-C 2117/168 - ostatné plochy o výmere 595 m², zapísané na LV č. XXXX kat. územie C. F. B. na obdobie od 17.12.2015 do 31.12.2015 zastavil.

Súd zakázal odporcovi priblížiť k navrhovateľke na vzdialenosť 5 metrov.

Rozhodol, že o trovách predbežného opatrenia rozhodne v konečnom rozhodnutí vo veci samej.

Prvostupňový súd tak rozhodol o návrhu navrhovateľky na vydanie predbežného opatrenia, ktorý návrh podala dňa 17. 12. 2015, ktorým žiadala zakázať odporcovi vstupovať na pozemky a do rodinného domu na ul. C. XXX/XX v obci C. F. B., pretože je vo vzťahu k nej dôvodne podozrivý z násilia. Zároveň žiadala, aby súd rozhodol o tom, že odporcovi sa zakáže priblížiť k nej na vzdialenosť 5 metrov.

Prvostupňový súd zistil, že už dňa 2. 10. 2015 podala navrhovateľka návrh na nariadenie predbežného opatrenia na Okresný súd Humenné, ktoré odôvodnila ust. § 76 ods. 1 písm. g) O.s.p. Prvostupňový súd tomuto predbežnému opatreniu uznesením zo dňa 6. 10. 2015 pod č.k. 6C 255/2015-19 vyhovel a nariadil odporcovi, aby nevstupoval dočasne do 31. 12. 2015 do rodinného domu č. XXX na ul. C. XXX/XX v obci C. F. B., ktorý je postavený na parcele KN-C 2117/32 na LV č. XXXX k. ú. C. F. B. a na parcely KN-C 2117/320 - zastavané plochy a nádvoria o výmere 105 m² a KN-C 2117/168 - ostatné

plochy o výmere 595 m², zapísané na LV č. XXXX k. ú. C. F. B.. Bola jej uložená povinnosť do 10 dní od doručenia uznesenia podať návrh na začatie konania vo veci samej.

Prvostupňový súd ďalej zistil, že navrhovateľka dňa 9. 10. 2015 podala návrh o vylúčenie odporcu z užívania bytu. Konanie je vedené pred Okresným súdom Humenné pod sp. zn. 15C 524/2015, vo veci dosiaľ nebolo právoplatne rozhodnuté.

Po vydaní tohto predbežného opatrenia a po začatí konania vo veci samej voči odporcovi dňa 31. 10. 2015 bolo vznesené obvinenie pre prečin nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, 2 písm. a), b) Trestného zákona a dňa 27. 11. 2015 bol umiestnený v Ústave na výkon väzby v Košiciach. Z väzby bol prepustený a dňa 16. 12. 2015 hľadal navrhovateľku v práci.

Ďalej bolo zistené, že dňa 18. 11. 2015 bolo pojednávanie vo veci úpravy rodičovských práv a povinností k maloletým deťom na Okresnom súde Humenné pod sp. zn. 19P 276/2015, po skončení ktorého sa navrhovateľke odporca opäť vyhrážal.

Prvostupňový súd zistil, že účastníci konania sú bezpodielovými spoluvlastníkmi nehnuteľností, ktoré sú uvedené vo výroku napadnutého uznesenia.

Navrhovateľka predložila aj poučenie ohrozenej osoby podľa § 27a zákona č. 171/93 Z. z. v znení neskorších predpisov a potvrdenie OO PZ Snina o tom, že podala trestné oznámenie na odporcu (z 1. 10. 2015), že sa jej vyhráža zabitím, vulgárne jej nadáva a fyzicky jej ubližuje. Dôsledkom tohto oznámenia bolo, že voči odporcovi bolo začaté trestné stíhanie vo veci prečinu nebezpečného vyhrážania podľa § 360 ods. 1, 2 písm. a), b) Trestného zákona a bolo voči nemu vznesené obvinenie pre prečin nebezpečného vyhrážania, ktoré konanie je vedené pod sp. zn. ČVS: ORP 848/SV-HE-215, o čom svedčí potvrdenie OO PZ Snina z 31. 10. 2015.

O fyzickom útoku odporcu na navrhovateľku svedčí lekárska správa z 29. 9. 2015.

Prvostupňový súd vec posúdil podľa § 102 ods. 1 O.s.p. a ďalej podľa ust. § 75 ods. 1, 2, 4, 6, 8, 9 O.s.p. a § 76 ods. 1 písm. g) a j) O.s.p. a § 76 ods. 4 O.s.p. Ustálil, že dôkazné bremeno osvedčujúce dôvodnosť vydania predbežného opatrenia má navrhovateľka, pričom táto osvedčila danosť práva, preukázala bezpodielové spoluvlastníctvo k nehnuteľnostiam, v ktorých býva, zdokladovala začatie trestného stíhania voči odporcovi a vznesenie obvinenia pre prečin nebezpečného vyhrážania proti odporcovi. Navyše odporca aj po nariadení predbežného opatrenia zo dňa 6. 10. 2015 č. k. 6C 255/2015-19 sa aj naďalej dopúšťa fyzických útokov voči navrhovateľke. Ohrozenie práva bolo zistené aj lekárskymi správami predloženými v tomto konaní.

Odporca vo vzťahu k navrhovateľke je v pozícii blízkej osoby podľa § 116 Občianskeho zákonníka.

Pri obmedzovaní odporcu, ktoré spočíva v dočasnom nevstupovaní do rodinného domu a príľahlých a okolitých parciel, ktoré priamo súvisia s rodinným domom, prvostupňový súd vyhodnotil zásah, ktorý obmedzuje vlastnícke právo odporcu k týmto nehnuteľnostiam ako dôvodný. Právo na ochranu života a zdravia, ktoré je násilníkom ohrozované, má absolútnu povahu a je silnejšie, ako vlastnícke právo násilníka, či právo, ktoré mu vyplýva zo spoločného nájmu bytu (v tomto prípade zo spoločného užívania rodinného domu).

Užívacie práva násilníka k spoločnému obydlIU možno v záujme ochrany života a zdravia obeti jeho násilníckeho konania obmedziť. Vlastnícke právo zostáva zachované. Obmedzuje sa len jedna jeho zložka (držať, užívať, požívať a disponovať), a to právo užívania alebo užívacie právo, na určitý čas alebo na neurčito.

Keďže prvostupňový súd mal osvedčené dôvodné podozrenie z násilia a to, že duševná a telesná integrita navrhovateľky môže byť konaním odporcu ohrozená, prvostupňový súd vydal predbežné opatrenie o obmedzení odporcu na čas od 1. 1. 2016 dočasne nevstupovať na označené nehnuteľnosti. Aby istota zachovania duševnej a telesnej integrity aj na iných priestranstvách, ako v rodinnom dome a na súvisiacich pozemkoch ostala na strane navrhovateľky zachovaná a nedotknutá pred narušujúcim správaním odporcu, ktoré mal prvostupňový súd zistené už po vydaní predchádzajúceho predbežného

opatrenia, je záujem na vydaní predbežného opatrenia podľa § 76 ods. 1 písm. j) O.s.p., ktoré predstavuje obmedzenie priblíženia sa odporcu k navrhovateľke na vzdialenosť 5 metrov.

Prvostupňový súd čiastočne po preskúmaní podmienok konania podľa § 103 a 104 ods. 1 O.s.p. s použitím ust. § 159 ods. 3 O.s.p. konanie o návrhu na vydanie predbežného opatrenia zastavil, pretože bolo zistené, že navrhovateľka žiadala vydať predbežné opatrenie, ktorý návrh podala dňa 17. 12. 2015. Do obdobia do 31. 12. 2015 boli upravené pomery účastníkov konania vo vzťahu k obmedzujúcemu predbežnému opatreniu k nehnuteľnostiam uznesením Okresného súdu Humenné pod č. k. 6C 255/2015-19, ktoré predbežné opatrenie trvalo do 31. 12. 2015. Preto, keďže v čase vydania predbežného opatrenia, ktoré je predmetom preskúmania (18. 12. 2015 do 31. 12. 2015), boli pomery účastníkov konania právoplatne upravené, neboli podmienky na úpravu pomerov za toto obdobie.

Keďže prvostupňový súd sa v celom rozsahu stotožnil so skutkovými a právnymi dôvodmi návrhu, ďalšie dôvody vydania predbežného opatrenia neuviedol.

O trovách konania bude rozhodnuté podľa § 145 O.s.p. vo veci samej, kedy sa bude rozhodovať aj o trovách tohto predbežného opatrenia.

Proti tomuto uzneseniu v zákonom stanovenej lehote podal odvolanie odporca, a to proti prvému a tretiemu výroku napadnutého uznesenia. Namietal, že bol rozhodnutím Krajského súdu v Prešove zo dňa 16. 12. 2015 prepustený z väzby. Zároveň mu bol uložený zákaz priblížiť sa k navrhovateľke na viac, ako 5 metrov. Ochrana navrhovateľky je dostatočne zaručená týmto uznesením, ktoré bolo vydané pred napadnutým uznesením prvostupňového súdu.

Ďalej namietal, že zákaz vstupu odporcu do rodinného domu a príľahlých pozemkov je neprimeraným zásahom do vlastníckeho a užívacieho práva odporcu z dôvodu, že tento má v rodinnom dome, ktorý patrí do bezpodielového spoluvlastníctva, svoje osobné veci, ako aj veci, ktoré by mohol užívať, ale týmto zákazom je vylúčené, aby mohol do rodinného domu vstúpiť a veci si zobrať, poprípade využívať rodinný dom v čase, keď sa v ňom nenachádza navrhovateľka. Vstupom do rodinného domu by v čase neprítomnosti navrhovateľky sa mohol starať o ich spoločné maloleté deti.

Od 1. 10. 2015 medzi navrhovateľkou a odporcom nedošlo k žiadnemu kontaktu, ktorý by viedol k ohrozeniu navrhovateľky, a preto pominuli dôvody predbežného opatrenia v rozsahu, v ktorom bolo nariadené. Obmedzenie užívacieho práva odporcu je týmto rozhodnutím neprimerane prísne a nezodpovedá naliehavosti jeho použitia. Preto žiadal, aby odvolací súd napadnuté uznesenie zmenil tak, že ho zamietne.

K odvolaniu sa písomne vyjadrila navrhovateľka, ktorá žiadala, aby odvolací súd napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa ako vecne správne potvrdil. Listinnými dôkazmi bolo preukázané, že odporca fyzicky napadol navrhovateľku, bolo voči nemu vznesené obvinenie pre prečin nebezpečného vyhrážania, tvrdenie odporcu je neopodstatnené vo vzťahu k užívaniu rodinného domu a príľahlých parciel, odporca dlhodobo fyzicky a psychicky týra navrhovateľku, vyhráža sa jej zabitím a táto má dôvodu obavu o svoj život, ale aj o život svojich detí, preto považuje toto uznesenie súdu prvého stupňa za správne.

Odvolací súd v rámci kompetencií vyplývajúcich z ust. § 10 ods. 1 O.s.p. preskúmal napadnuté uznesenie súdu prvého stupňa vo výroku o obmedzení odporcu užívať rodinný dom a príľahlé parcely, ktoré nehnuteľnosti sú zapísané na LV č. XXXX k. ú. C. F. B. a na LV č. XXXX k. ú. C. F. B. a vo výroku o zákaze odporcu priblížiť sa k navrhovateľke na vzdialenosť 5 metrov v zmysle zásad uvedených v ust. § 212 O.s.p., vo veci nenariadil odvolacie pojednávanie, čo je v súlade s ust. § 214 ods. 1, 2 O.s.p. a zistil, že prvostupňový súd o návrhu navrhovateľky na vydanie predbežného opatrenia rozhodol správne.

Prvostupňový súd mal dostatočne osvedčené okolnosti dôležité pre vydanie predbežného opatrenia, vec správe právne posúdil a odvolací súd sa v celom rozsahu stotožňuje s právnymi závermi rozhodnutia súdu prvého stupňa, na ktoré poukazuje. Navyše vzhľadom na odvolacie námietky odporcu je potrebné uviesť, že uvedené predbežné opatrenie vychádza z ust. § 76 ods. 1 písm. g) O.s.p., podľa ktorého predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi najmä, aby nevstupoval dočasne do domu alebo bytu, v ktorom býva osoba, vo vzťahu ku ktorej je dôvodne podozrivý z násilia, a ďalej z ust. § 76 ods. 1 písm. j) O.s.p., podľa ktorého predbežným opatrením môže súd nariadiť účastníkovi najmä, aby sa na

určenú vzdialenosť nepribližoval alebo iba obmedzene približoval k osobe, ktorej telesná integrita alebo duševná integrita môže byť jeho konaním ohrozená.

Uvedené predbežné opatrenie, ktoré bolo nariadené prvostupňovým súdom vo veci 12C 497/2015-12 je predbežným opatrením vydaným podľa § 102 ods. 1 O.s.p., podľa ktorého ak treba po začatí konania dočasne upraviť pomery účastníkov alebo zabezpečiť dôkaz, pretože je obava, že neskôr ho nebude možné vykonať alebo len s veľkými ťažkosťami, súd na návrh neodkladne nariadi predbežné opatrenie alebo zabezpečí dôkaz.

Citované procesné ustanovenie stanovuje potrebu dočasnej úpravy pomerov účastníkov konania po začatí konania. V priebehu konania bolo preukázané, že konanie vo veci samej začalo dňa 9. 10. 2015, kedy navrhovateľka podala návrh na začatie konania o vylúčenie odporcu z užívania bytu pod sp. zn. 15C 524/2015, ktoré sa vedie pred Okresným súdom Humenné. Do konca roka 2015 bolo nariadené predbežné opatrenie, ktoré sa týkalo obmedzenia odporcu dočasne nevstupovať len do nehnuteľností. Keďže odporca určité obdobie bol vo väzbe, neskôr jeho väzba, ktorá bola nariadená uznesením Okresného súdu Humenné pod sp. zn. 0Tp 55/2015 zo dňa 27. 11. 2015, bola uznesením Krajského súdu v Prešove zrušená a podľa § 80 a 82 Trestného poriadku nahradená písomným sľubom obvineného, dohľadom probačného a mediačného úradníka, obmedzením oznámiť policajtovi, prokurátorovi alebo súdu každú zmenu miesta pobytu, obmedzením spočívajúcim v zákaze požívania alkoholických nápojov a iných návykových látok a zároveň v zákaze úmyselne sa priblížiť k poškodenej A. C. na vzdialenosť menšiu ako 5 metrov, bol prepustený na slobodu. Uvedené sa stalo uznesením Krajského súdu v Prešove pod č. k. 6Tpo 23/2015-30 zo dňa 16. 12. 2015.

Z obsahu odôvodnenia rozhodnutia Krajského súdu v Prešove sp. zn. 0Tp 55/2015 vyplýva, že už v minulosti bol odporca odsúdený trestným rozkazom pre prečin nebezpečného vyhrážania, ktorá okolnosť má vplyv na hodnotenie osoby odporcu. Z tohto uznesenia ďalej vyplýva, že aj napriek tomu, že od spáchania jednotlivých čiastkových útokov trestného činu a momentu zadržania obvineného (dňa 25. 11. 2015 o 10.00 hod.) prešiel dlhší čas (skoro 2 mesiace), odporca nepokračoval v stíhanom konaní voči poškodenej, stále pretrváva väzobný dôvod uvedený v ust. § 71 ods. 1 písm. c) Trestného poriadku, ktorý bol písomným sľubom odporcu a ďalšími obmedzeniami nahradený.

Citované obmedzenie vyplývajúce z trestného uznesenia je inštitútom trestného procesného práva, ktoré obmedzenie nahradzuje väzbu, neupravuje dočasne pomery účastníkov konania tak, ako to vyplýva z ust. § 102 ods. 1 O.s.p., ktoré okolnosti svedčia o tom, že správanie odporcu voči navrhovateľke má znaky domáceho násillia a je osvedčená skutočnosť, že okolnosti o existujúcom domácom násillí v minulosti a nebezpečenstvo pretrvávania tohto konania je zo strany odporcu pravdepodobné už len samotnou existenciou okolnosti, že odporca sa v súčasnej dobe podrobuje trestnému stíhaniu na slobode. Dôkaznými prostriedkami dostatočným spôsobom bolo osvedčené, že potreba dočasnej úpravy pomerov účastníkov konania minimálne v rozsahu do skončenia konania vo veci samej, sa javí ako nanajvýš dôvodná.

Obmedzenie vlastníckeho práva odporcu k nehnuteľnostiam patriacim do bezpodielového spoluvlastníctva manželov je vzhľadom na okolnosti prípadu primerané, keď všetky ostatné zložky vlastníckeho práva ostávajú bez akýchkoľvek obmedzení zachované. Jedine, vzhľadom na okolnosti prípadu a osvedčenosť dôvodnosti nároku a s potrebou dočasnej úpravy pomerov účastníkov konania, je čiastočne vlastnícke právo odporcu obmedzené, ktorá okolnosť nie je neprimeraná ochraňovanému záujmu na živote a zdraví navrhovateľky a maloletých detí obývajúcich nehnuteľnosť. Miera obmedzenia vlastníckeho práva je primeraná miere chráneného záujmu na živote a zdraví.

Pokiaľ prvostupňový súd rozhodol o zákaze približovať sa k navrhovateľke na vzdialenosť 5 metrov, ide opäť o úpravu pomerov medzi účastníkmi konania, ktorá úprava pomerov môže trvať aj dlhší čas, ako je trvanie dôvodov väzby na strane odporcu. Obmedzujúce opatrenia vo vzťahu k existencii dôvodov väzby môžu vzhľadom na pomínutosť a nutnosť skúmania dôvodov väzby v každom štádiu konania v rámci trestného konania bez akejkoľvek náhrady byť zrušené. V trestnom uznesení bolo uložené odporcovi, aby úmyselne sa nepribližoval k navrhovateľke, pričom úprava pomerov v rámci predbežného opatrenia v tejto veci je koncipovaná v širšom rozsahu (nielen úmyselné priblíženie sa) a na čas, kým bude prebiehať konanie vo veci samej o vylúčenie odporcu z užívania rodinného domu, resp. bytu.

Zákaz úmyselne sa priblížiť k navrhovateľke je primeraným obmedzením v prípade, pokiaľ sa väzba nahradzuje sľubom (§ 80, 82 Trestného poriadku). Toto obmedzenie je samostatným inštitútom a jeho existencia vo vzťahu k uloženej povinnosti v predbežnom opatrení podľa § 76 ods. 1 písm. j) O.s.p., keď odporcovi bolo nariadené na určenú vzdialenosť sa nepriblížiť k navrhovateľke, sa žiadnym spôsobom nevylučuje a vzájomne nepredstavujú dokonca ani prekážku právoplatne rozsúdenej veci (res iudicatae). Uvedené vyplýva z účelu aplikácie zákona, v ktorom je tento inštitút upravený. Každý z týchto inštitútov „žije svojim vlastným životom“ a je viazaný na podmienky, za ktorých bol uložený a na predmet, vo vzťahu ku ktorému zákon predpokladá možnosť tento inštitút aplikovať.

Preto aj v tomto rozsahu je odvolacia námietka odporcu nedôvodná.

Preto odvolací súd napadnutý rozsudok súdu prvého stupňa vo výroku o zákaze vstupu na pozemky a do rodinného domu na čas od 1. 1. 2016 a vo výroku o zákaze priblíženia sa k navrhovateľke podľa § 219 ods. 1, 2 O.s.p. ako vecne správny potvrdil.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu odvolanie nie je prípustné.